

Sygn. akt II Ca 668/13

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 27 lutego 2014 r.

**Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy**

w składzie:

<b>Przewodniczący:</b>	<b>SSO Janusz Roszewski (spr.)</b>
<b>Sędziowie:</b>	<b>SSO Barbara Mokras</b> <b>SSO Paweł Szwedowski</b>
<b>Protokolant:</b>	st. sekr. sąd. Jolanta Bąk

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2014 r. w Kaliszu

**na rozprawie**

sprawy z powództwa T. M.

przeciwko J. G.

o wydanie rzeczy ruchomej (art. 222§1 kc)

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 28 sierpnia 2013r. sygn. akt I C 1872/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 31 stycznia 2013r. i oddala powództwo w całości;

II. zasądza od powoda T. M. na rzecz pozwanego J. G. kwotę 4.092 złotych tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 złotych kosztów zastępstwa procesowego przed sądami obu instancji;

III. nakazuje ściągnąć od powoda T. M. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu kwotę 750 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej w postępowaniu apelacyjnym.

II Ca 668/13

## UZASADNIENIE

Powód T. M. wniósł przeciwko pozwanemu J. G. pozew o wydanie samochodu osobowego marki m. (...), którego jest właścicielem.

Sąd Rejonowy w Kaliszu wydał w dniu 31 stycznia 2013r. wyrok zaoczny, którym uwzględnił żądanie pozwu.

Wnosząc sprzeciw od wyroku zaocznego, pozwany wniósł o jego uchylenie i oddalenie powództwa podając, że nabył od powoda własność tego samochodu w ramach rozliczenia zadłużenia powoda za wykonane na jego rzecz usługi naprawy innych samochodów.

Sąd Rejonowy w Kaliszu zaskarżonym wyrokiem z dnia 28.08.2013 r. utrzymał w mocy wyrok zaoczny i rozstrzygnął o kosztach postępowania sądowego. Powyższe rozstrzygnięcie zapadło przy ustaleniach faktycznych z których wynika, że Powód T. M. prowadzi w N. działalność gospodarczą-auto handel. Pozwany jest mechanikiem samochodowym i prowadził działalność w zakresie naprawy samochodów. Pozwany J. G.naprawiał samochody powoda przeznaczone do sprzedaży. Podczas pobytu pozwanego w N. wyraził on chęć nabycia od powoda samochodu marki M. (...). Strony ustaliły cenę tego samochodu na 4400 euro. Powód wydał pozwanemu samochód i dowód rejestracyjny oraz zarejestrował w N. samochód na nazwisko pozwanego i wydał mu tablice tzw. zjazdowe. Zatrzymał natomiast kartę pojazdu brief do czasu zapłaty za samochód przez pozwanego. Z powodu braku tego dokumentu pozwany nie mógł zarejestrować samochodu w Polsce. Powód uzależnił wydanie briefu od wykonania przez pozwanego napraw samochodów. Pozwany nie zapłacił ustalonej za nabycie samochodu ceny. Powód zażądał wówczas zwrotu samochodu, bowiem zna sytuację finansową pozwanego i nie wierzy w możliwość zapłaty.

Sąd Rejonowy zważył, że z okoliczności powyższych wynika, iż strony zawarły umowę kupna samochodu marki M. (...) za cenę 4.400 euro. Powód wydał pozwanemu samochód jak również dokumentację pojazdu i tablice zjazdowe umożliwiające przejazd do Polski, zatrzymał jednak B.. Pozwany nie zapłacił ustalonej kwoty, jak również zaprzestała świadczenia usług na rzecz powoda. Wskazując na treść art. 535 k.c. uznał, że skoro powód nie wydał całości rzeczy - zatrzymał istotny przynależny do rzeczy dokument-brief - a pozwany nie zapłacił za samochód, brak jest koniecznych elementów zawarcia umowy tj. wydania rzeczy i zapłaty.

Odwołując się do art. 223 k.c. Sąd Rejonowy uznał, że pozwany nie wykazał, aby służyło mu skuteczne uprawnienie do władania rzeczą i z uwagi na powyższe orzekł jak w sentencji zaskarżonego wyroku tj. uznał, że powód jest nadal właścicielem samochodu.

**Apelację od wyroku** wniósł pozwany zaskarżając wyrok w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art. 535 KC poprzez jego błędną wykładnię naruszenie prawa materialnego tj. art. 222 KC przez jego błędne zastosowanie. Stawiając powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie wyroku zaocznego i oddalenie powództwa w całości i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania przed sądami obu instancji.

**Sąd Okręgowy zważył co następuje.**

Apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie, ponieważ podniesione zarzuty naruszenia prawa materialnego okazały się trafne.

Zgodnie z art. 222 §1 k.c. właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana chyba, że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą. Przesłanką właścicielskiego roszczenia windykacyjnego jest przymiot właściciela. Jest o legitymowany czynnie i jego obciąża ciężar udowodnienia nie tylko przysługującego mu prawa własności, ale również udowodnienia okoliczności uzasadniających legitymację bierną pozwanego, a więc że włada jego rzeczą bez tytułu prawnego. Obrona pozwanego polega natomiast na tym, że może on dowodzić, swego, skutecznego względem właściciela uprawnienia do władania rzeczą.

W pierwszej grupie mieszczą się zarzuty, które niweczą w ogóle roszczenie windykacyjne lub czynią je bezskutecznym na stałe. Pozwany bowiem może bronić się zarzutem własności opartym na twierdzeniu, że jemu, a nie powodowi, przysługuje prawo własności.

Stosownie zatem do ustalonych w sprawie okoliczności, które Sąd Okręgowy w całości aprobuje i przyjmuje za własne, tym bardziej, że nie zostały w apelacji podważone, należy podkreślić, że pozwany broni się skutecznym względem powoda prawem własności, które nabył na podstawie zawartej umowy sprzedaży samochodu. W związku z tak postawionym zarzutem, sprawą Sądu Rejonowego było dokonanie oceny prawnej tego zdarzenia jakim jest zawarcie umowy sprzedaży samochodu, w aspekcie skuteczności podjętej przez pozwanego obrony.

Umowa sprzedaży regulowana przepisami art. 535 i nast. k.c., jest stosunkiem cywilnoprawnym kreowanym przez zawarte w niej zgodne oświadczenia woli stron, dlatego też ma charakter umowy konsensualnej. Objęte jej treścią zobowiązania stron dochodzą do skutku solo consensu. Podkreślić należy, że chodzi tu tylko o skutki obligacyjne, a więc zobowiązanie się sprzedawcy do przeniesienia własności rzeczy (prawa) na nabywcę i wydania rzeczy oraz zobowiązanie się kupującego do odebrania rzeczy i zapłaty ceny.

Ważność umowy zależy więc wyłącznie od zgodnych oświadczeń woli stron, a wydanie rzeczy czy też zapłata ceny są zdarzeniami będącymi wyłącznie przejawami jej wykonania.

W przypadku rzeczy oznaczonych co do tożsamości wydanie rzeczy stanowi obok przeniesienia własności obowiązek sprzedawcy, bowiem własność realizuje się co do zasady solo consensu ( art. 155 §1 k.c.). Tylko w odniesieniu do rzeczy oznaczonych co do gatunku lub przyszłych, wydanie jej stanowi element konstytutywny dla przeniesienia własności (art. 155 §2 k.c.).

Samochód osobowy stanowiący przedmiot sporu w rozpoznawanej sprawie jest rzeczą oznaczona co do tożsamości, zatem błędnie zatem Sąd Rejonowy wywiódł z faktu, że skoro po zawarciu umowy nie doszło do wydania pozwanemu dokumentu pojazdu oraz zapłaty umówionej ceny, to brak jest elementu konstytuowanego dla przeniesienia własności. Apelujący zatem słusznie zarzuca naruszenie art. 535 k.c. poprzez jego błędną wykładnię. Prawidłowa bowiem wykładnia prowadzi do wniosku, że skoro został dokładnie oznaczony przedmiot sprzedaży oraz oznaczona cena, to zgodne oświadczenia stron doprowadziły do skutecznego zawarcia umowy sprzedaży. Niewydanie dokumentu pojazdu należy jedynie ocenić w aspekcie niewykonania przez powoda umowy, który był zobowiązany do wydania rzeczy ze wszystkimi jej częściami składowymi i przynależnościami umożliwiającymi kupującemu korzystanie z nabytej rzeczy. Brak zapłaty ceny przez nabywcę również nie niweczy skutków rzeczowych zawartej umowy, lecz wywołuje jedynie skutki obligacyjne.

Mając powyższe na względzie powód nie posiada legitymacji czynnej do realizacji roszczenia dochodzonego pozwem i dlatego powinno zostać ono oddalone, a wobec odmiennego rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego, należało z mocy art. 386 §1 k.p.c. zaskarżony wyrok zmienić w ten sposób, że poprzedzający go wyrok zaoczny uchylić i oddalić powództwo w całości.

O kosztach procesu należało orzec na podstawie art. 98 §1 w zw z art. 108 §1 k.p.c. uwzględniające odpowiedzialność stron za ostateczny wynik sprawy.